

Підсумки діяльності кредитних спілок, інших кредитних установ та юридичних осіб публічного права за I півріччя 2010 року

Станом на 30.06.10 у Державному реєстрі фінансових установ міститься інформація про 766 кредитних установ (табл. 1), у тому числі про:

- 700 кредитних спілок;
- 37 інших кредитних установ;
- 29 юридичних осіб публічного права.

Таблиця 1

Кількість кредитних спілок, інших кредитних установ та юридичних осіб публічного права у Державному реєстрі фінансових установ

Реєстрація кредитних установ	I півріччя 2008 року	I півріччя 2009 року	I півріччя 2010 року
Кількість кредитних установ на кінець періоду, в т.ч.	849	875	766
кредитних спілок	806	821	700
інших кредитних установ	14	25	37
юридичних осіб публічного права	29	29	29

Кількість кредитних установ протягом 2008 року продовжувала постійно збільшуватися, проте в I півріччі 2010 року, порівняно з аналогічним періодом 2009 року, їхня кількість зменшилася на 109 одиниць, або на 12,5%. Це пояснюється, перш за все, наслідками прояву фінансової кризи – істотним погіршенням платоспроможності кредитних спілок, у результаті чого посилився контроль з боку Держфінпослуг, зокрема, вжиття заходів до кредитних спілок, які систематично не виконували заходів впливу, що раніше застосовувалися до них Держфінпослуг.

Результати діяльності кредитних установ за I півріччя 2010 року та динаміка основних показників діяльності кредитних установ за I півріччя 2008-2010рр. наведені в табл. 2.

Динаміка основних показників діяльності кредитивних спілок, інших кредитних установ та юридичних осіб публічного права

Кредитні установи	Станом на 30.06.08	Станом на 30.06.09	Станом на 30.06.10	Темпи приросту, %	
				станом на 30.06.09/ станом на 30.06.08	станом на 30.06.10/ станом на 30.06.09
Кредитні спілки					
Кількість зареєстрованих кредитних спілок (на кінець періоду)	806	821	700	1,9	-14,7
Кількість членів КС (тис. осіб)	2 526,6	2 151,6	1 520,6	-14,8	-29,3
Кількість членів КС, які мають внески на депозитних рахунках на кінець періоду (тис. осіб)	169,0	124,0	70,6	-26,6	-43,1
Кількість членів КС, які мають діючі кредитні договори (тис. осіб)	645,9	446,2	336,7	-30,9	-24,5
Загальні активи (млн. грн.)	6 072,9	4 618,1	2 983,5	-24,0	-35,4
Кредити, надані членам КС (залишок на кін. періоду) (млн. грн.)	5 376,0	4 121,3	2 743,2	-23,3	-33,4
Внески членів КС на депозитні рахунки (залишок на кін. періоду) (млн. грн.)	4 011,0	3 122,7	1 662,3	-22,1	-46,8
Капітал (млн. грн.)	1 716,6	1 149,6	954,4	-33,0	-17,0
Інші кредитні установи					
Кількість зареєстрованих кредитних установ (на кінець періоду)	14	25	37	78,6	48,0
Загальні активи (млн. грн.)	1 934,3	3 117,1	3 132,0	60,4	0,5
Капітал (млн. грн.)	80,0	673,2	800,2	741,5	18,9
Обсяг виданих кредитів на звітну дату (млн. грн.)	1 766,2	2 049,6	1 632,6	16,0	-20,3
Юридичні особи публічного права					
Кількість зареєстрованих юридичних осіб публічного права (на кінець періоду)	29	29	29	-	-
Загальні активи (млн. грн.)	2 295,8	3 728,6	4 324,1	62,4	16,0
Обсяг виданих кредитів на звітну дату (млн. грн.)	2 174,8	2 474,5	2 374,6	13,8	-4,0

Кредитні спілки

Кредитна спілка – неприбуткова організація, заснована фізичними особами, професійними спілками, їхніми об'єднаннями на кооперативних засадах із метою задоволення потреб її членів у взаємному кредитуванні та наданні фінансових послуг за рахунок об'єднаних грошових внесків членів кредитної спілки.

За результатами звітного періоду, як і раніше, більшість кредитних спілок (359) об'єднувала відносно невелику кількість членів – до 1 000 осіб. Так, станом на 30.06.10 розподіл за кількістю членів кредитних спілок зображено на рис. 1.

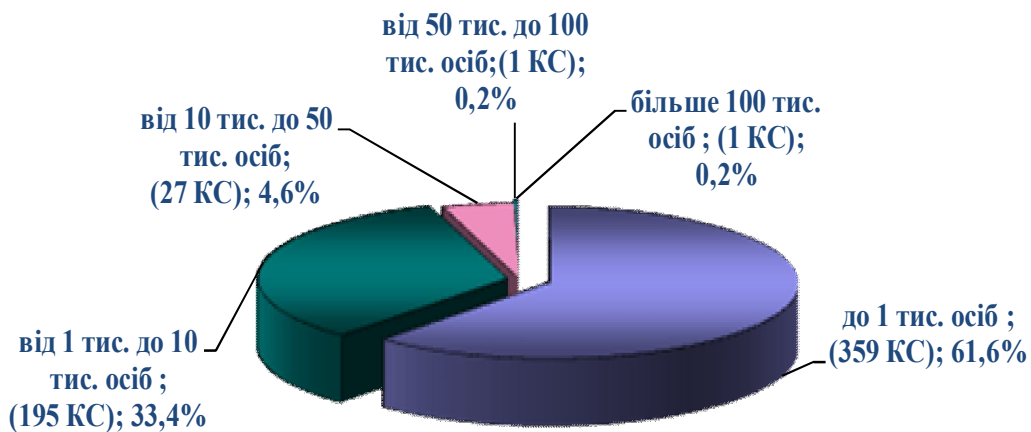

Рис. 1. Групування кредитних спілок за кількістю членів станом на 30.06.10 (за даними, поданими 583 кредитними спілками)

Станом на 30.06.10 **кількість членів кредитних спілок** становила **1520,6 тис. осіб**, з яких 336,7 тис. осіб або 22,1 % – члени КС, які мають діючі кредитні договори, та 70,6 тис. осіб (4,6 %) – члени спілок, які мають внески (вклади) на депозитних рахунках (рис. 2).

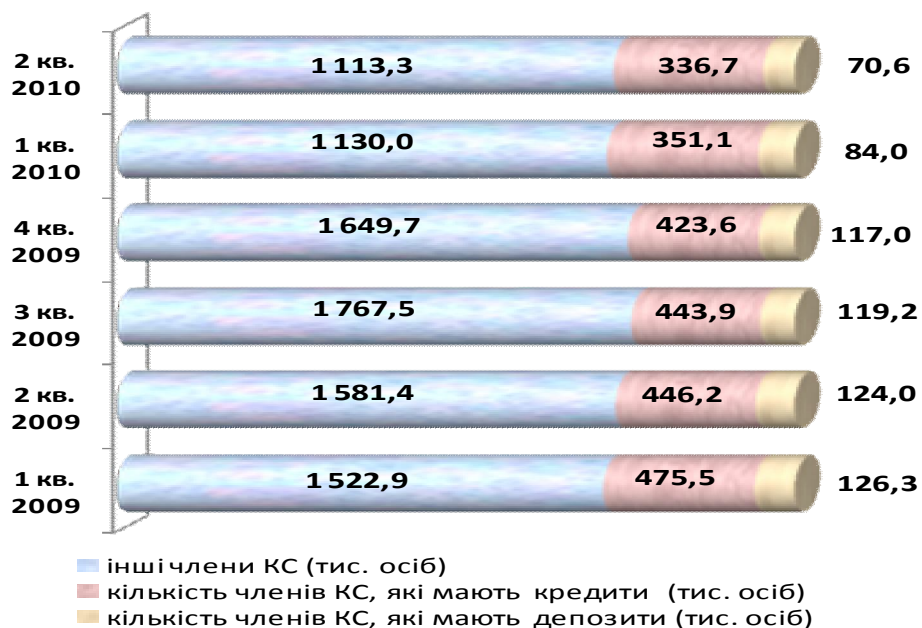

Рис. 2. Динаміка кількості членів кредитних спілок

Частка членів кредитних спілок, які не є вкладниками, становила більше 70% впродовж 2009 року та I півріччя 2010 року. Водночас, такі члени кредитних спілок мають вирішальну кількість голосів та безпосередній вплив на прийняття управлінських рішень, у тому числі не на користь вкладників.

У цілому, система кредитних спілок України станом на 30.06.10 демонструвала зниження показників діяльності в порівнянні з минулими періодами (рис. 3).

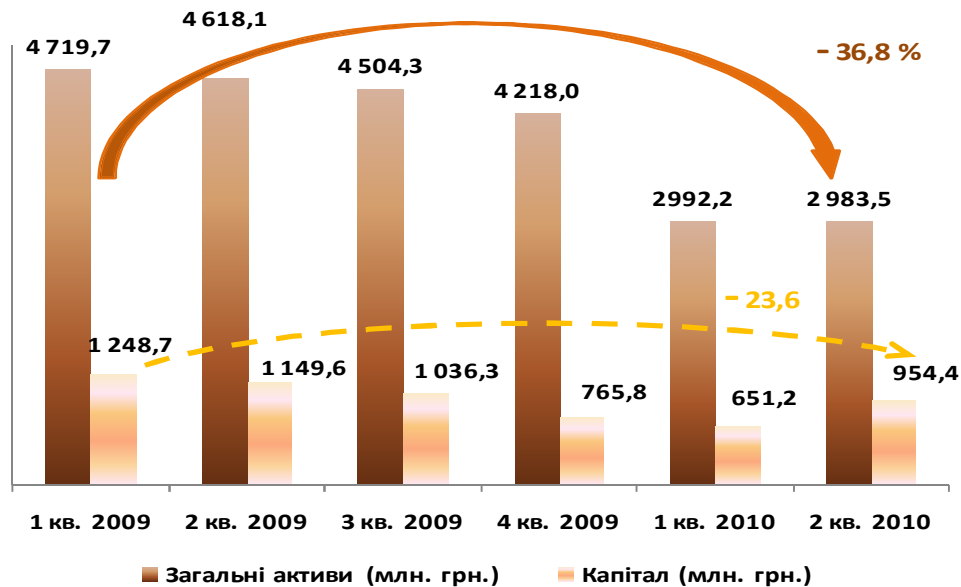

Рис.3. Динаміка основних показників діяльності кредитних спілок

Загальний *обсяг активів* кредитних спілок станом на 30.06.10 становив **2 983,5 млн. грн.** і порівняно з аналогічним періодом 2009 року зменшився на **35,4%** (станом на 30.06.09 становив 4 618,1 млн. грн.).

Загальний обсяг капіталу кредитних спілок станом на 30.06.10 становив **954,4 млн. грн.** Найбільшу питому вагу в його структурі становив пайовий капітал (758,5 млн. грн.).

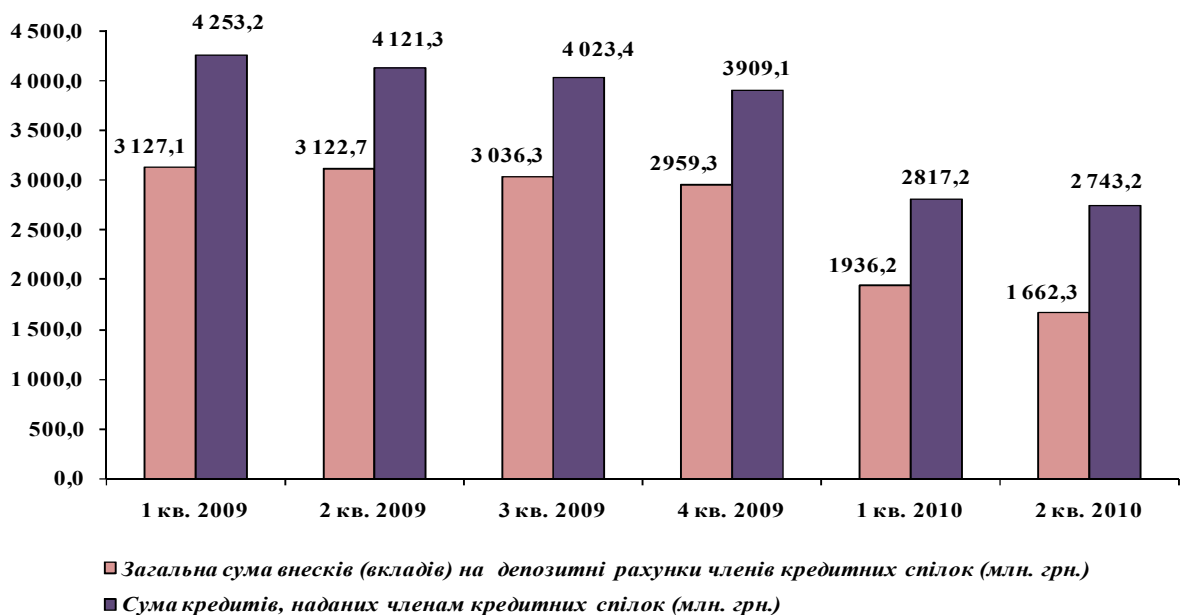

Рис. 4. Динаміка кредитування та залучення внесків членів кредитних спілок.

Станом на 30 червня 2010 року в порівнянні з аналогічним періодом 2009 року **внески (вклади) членів кредитних спілок на депозитні рахунки зменшились на 46,8 %** (до 1 662,3 млн. грн.); **кредити**, надані членам кредитних спілок, зменшились на **33,4%** (до 2 743,2 млн. грн.).

Загальна сума заборгованості **336,7 тис. членів** кредитних спілок, які мали діючі станом на 30.06.10 кредитні договори, становила **2 743,2 млн. грн.**, тобто в середньому кожен член - позичальник кредитної спілки на кінець періоду мав 8,1 тис. боргу за кредитом.

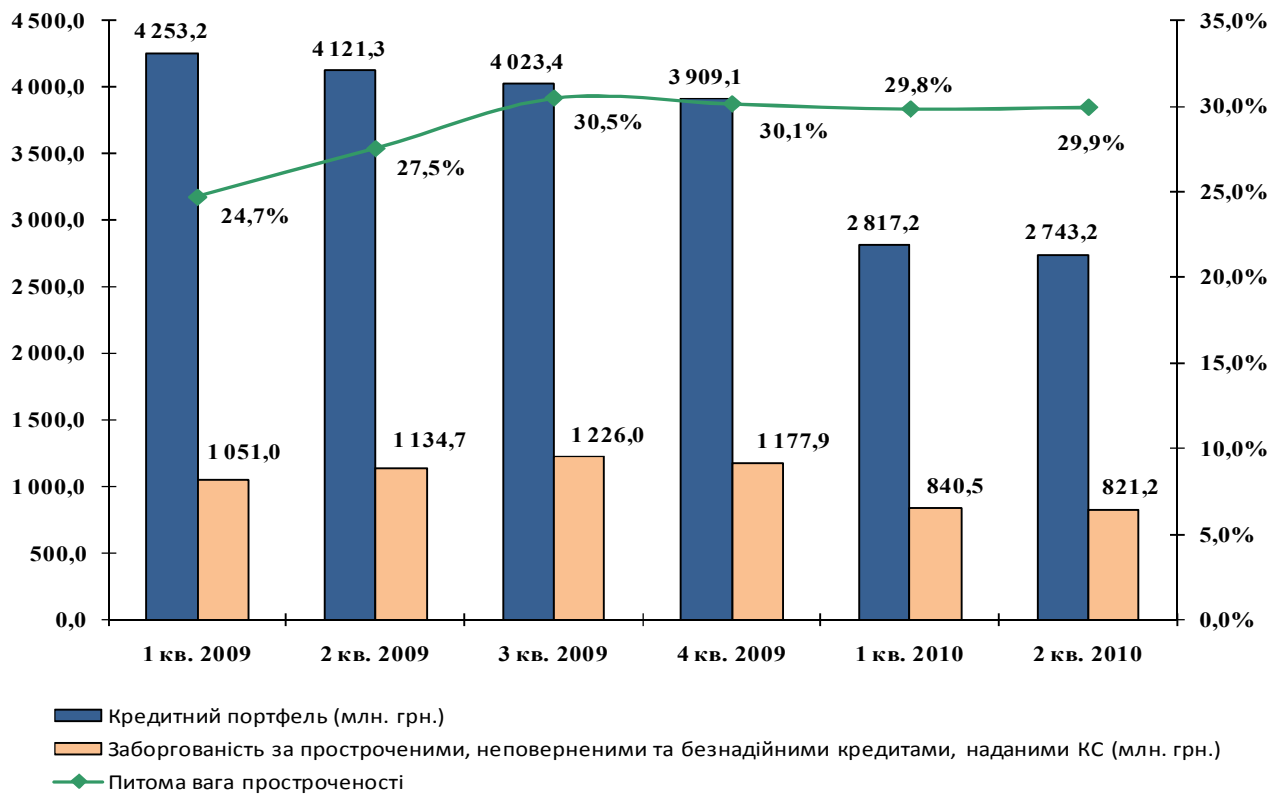

Рис. 5. Питома вага прострочених кредитів у кредитному портфелі кредитних спілок

За перше півріччя 2010 року кредитний портфель скоротився на 33,4 % порівняно з аналогічним періодом минулого року і становив 2 743,2 млн. грн. Наслідком проведення кредитними спілками заходів щодо повернення прострочених кредитів у I півріччі 2010 року стало зменшення заборгованості за простроченими, неповерненими та безнадійними кредитами на 27,6 % порівняно з аналогічним періодом минулого року.

Незважаючи на значне скорочення обсягів кредитування кредитними спілками, як і в попередні роки, найбільший попит мають споживчі кредити, частка яких становить 39 %, або 1 064,3 млн. грн. (рис. 6). Друге місце посідають кредити на інші потреби – 29%, або 802,0 млн. грн. Значну частку мають комерційні кредити та кредити, видані на придбання, будівництво та ремонт житла. Кредитування ведення селянських та фермерських господарств, як і в попередні періоди, має незначну частку в загальному обсязі виданих кредитів.

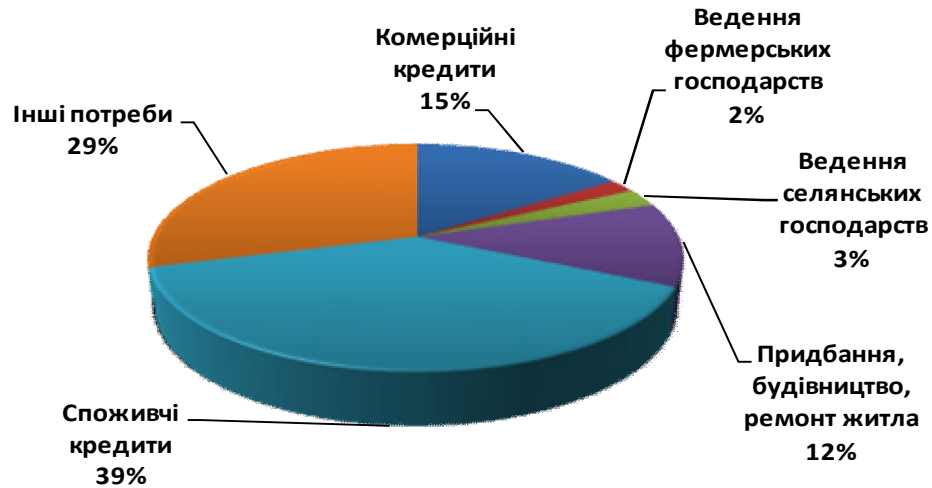

Рис. 6. Структура кредитів за видами станом на 30.06.10.

За строковістю повернення, як і в попередньому році, найбільша частка всіх кредитів (55,6%) – отримана на строк від 3 до 12 місяців. Найменший попит мають короткострокові кредити зі строком повернення до 3 місяців (2,7% від загального обсягу виданих кредитів станом на 30.06.10).

Залучення внесків (вкладів) членів кредитних спілок на депозитні рахунки на строк від 3 до 12 місяців та понад 12 місяців мало майже рівні частки – 44,9% та 48,4% відповідно, незначну частку (4,2%) становлять внески (вклади) на депозитні рахунки членів кредитної спілки строком до 3 місяців (рис. 7).

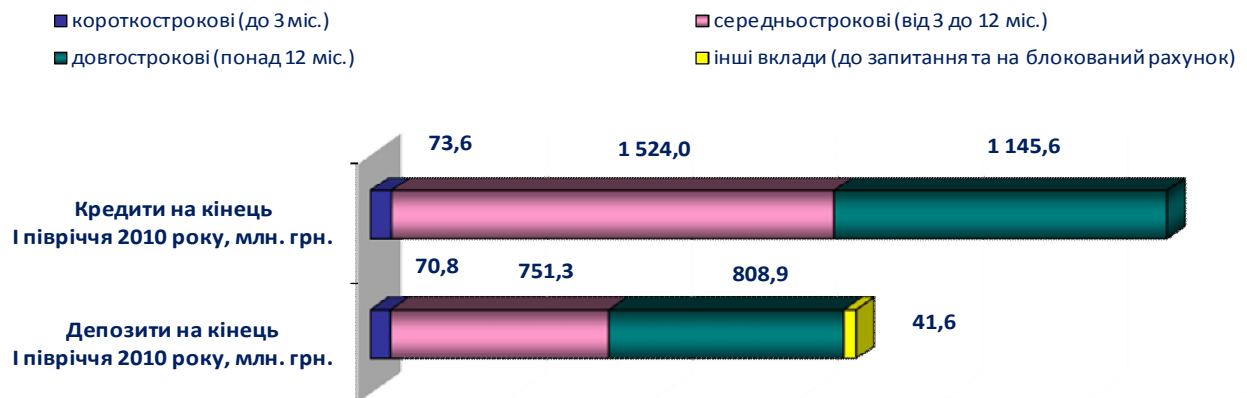

Рис. 7. Розподіл кредитів та депозитів за строками повернення станом на 30.06.10

Динаміка надання фінансових послуг за термінами їх погашення, зображена на рис. 7, показує зміну в структурі надання кредитними спілками фінансових послуг за строками, що в свою чергу підвищує платоспроможність кредитних спілок та надає можливість вчасно розраховуватися за своїми зобов'язаннями перед членами кредитних спілок.

Інші кредитні установи

Кредитна установа – фінансова установа, яка відповідно до Закону України „Про державне регулювання ринків фінансових послуг” має право за рахунок залучених коштів надавати фінансові кредити на власний ризик.

Активи інших кредитних установ станом на 30.06.10 становили **3 132,0 млн. грн.** і порівняно з аналогічним періодом попереднього року зросли на 0,5 % (станом на 30.06.09 становили 3 117,1 млн. грн.).

Капітал інших кредитних установ збільшився на 18,9 % і станом на 30.06.10 дорівнює **800,2 млн. грн.** (станом на 30.06.09 – 673,2 млн. грн.). Залишок виданих кредитів іншими кредитними установами станом на 30.06.10 становив **1 632,6 млн. грн.**

Основні показники діяльності кредитних установ та їх динаміка зображені на рис. 8.

Рис.8. Динаміка основних показників діяльності кредитних установ

Станом на 30.06.10 динаміка основних показників діяльності кредитних установ показує сповільнення в зростанні рівня ділової активності та темпів приросту показників діяльності кредитних установ. Кількість зареєстрованих кредитних установ збільшилася на 48 % і станом на 30.06.10 становить 37 кредитних установ (станом на 30.06.09 становила 25 кредитних установ). Зменшилися обсяги кредитування кредитними установами в основному через низьку платоспроможність позичальників. Загальні активи кредитних установ перевищують активи кредитних спілок, що свідчить про їх динамічний розвиток та конкурентоспроможність на ринку фінансових послуг.

Юридичні особи публічного права

Фінансова установа - юридична особа публічного права – фінансова установа, яка створюється розпорядчим актом Президента України, органу державної влади, органу влади Автономної Республіки Крим або органу місцевого самоврядування й уповноважена надавати фінансові послуги.

Активи **юридичних осіб публічного права** станом на 30.06.10 становили **4 324,1 млн. грн.**, що свідчить про їх зростання на 16 % порівняно з аналогічним періодом 2009 року (станом на 30.06.09 становили 3728,6 млн. грн.).

Залишок виданих юридичними особами публічного права кредитів станом на 30.06.10 становив **2 374,6 млн. грн.**

Діяльність фінансових установ - юридичних осіб публічного права має тенденцію до збільшення активів та капіталу. Наочно це простежується на рис.9.

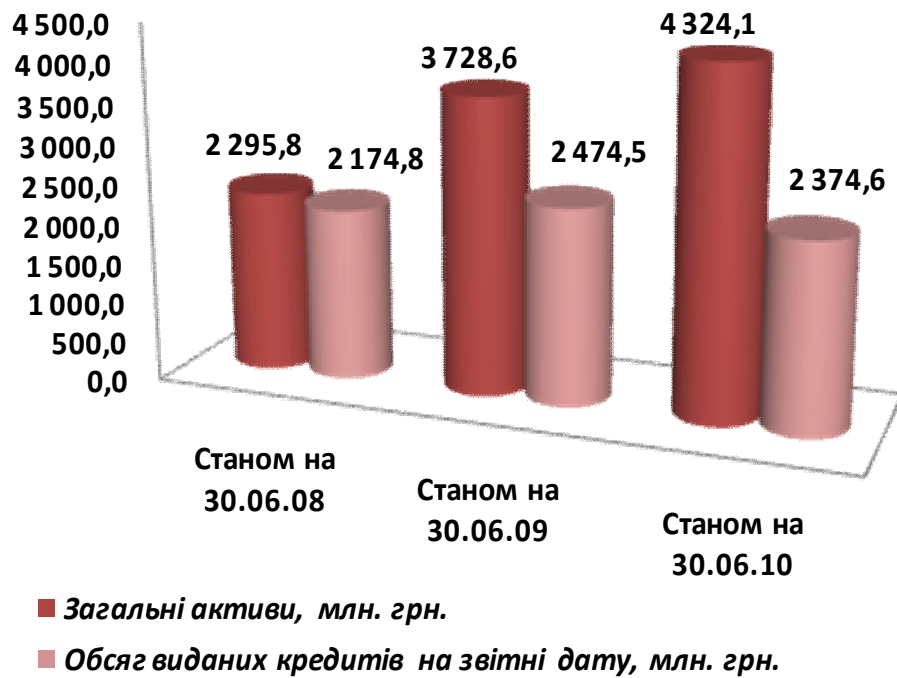

Рис. 9. Динаміка основних показників діяльності юридичних осіб публічного права

Динаміка основних показників діяльності свідчить про їх розвиток та попит на фінансові послуги, які надаються зазначеними установами.

Загалом, інші кредитні установи та фінансові установи – юридичні особи публічного права поступово і впевнено займають своє місце на ринку фінансових послуг. Динаміка основних показників діяльності свідчить про їх розвиток та попит на фінансові послуги, які надаються зазначеними установами.